Ydelsesbeskrivelser og takstniveauer 2026

Marjatta – Voksencenter Ristolahaven

Indhold

Generelt om tilbud og målgruppe 3

Udformet af: Marjatta
Senest opdateret: September 2026

Læsevejledning

Region Sjælland har leverandøransvar overfor kommunerne på en række områder både regionalt og landsdækkende. Leverandøransvaret omfatter forpligtelsen til at levere højt specialiserede tilbud til kommunerne, tilpasse kapaciteten efter kommunernes behov og udvikle tilbuddene. Rammeaftalen udgør det centrale planlægnings- og udviklingsredskab, der skal sikre, at borgerne i regionen, men også på landsplan, får stillet de ydelser til rådighed, de har krav på i henhold til lovgivningen, og at disse har den nødvendige kvalitet.

Hovedparten af Region Sjællands institutioner udbyder indsatser til landets kommuner på markedsvilkår. Kommunernes efterspørgsel efter pladser og ydelser er afgørende for aktiviteten på Socialområdet. Over- og underskud, på det enkelte tilbud, på over 5 pct. medfører en direkte ned- eller opregulering af taksterne. Det er dermed ikke muligt at tjene penge på at drive sociale tilbud i Region Sjælland, så længe man har en samarbejdsaftale med Region Sjælland. Ud over de almindelige takstfinansierede pladser opleves efterspørgsel efter helt særlige tilbud og ydelser til borgere med helt særlige behov. Disse særlige ydelser sælges som individuelt tilpasset løsninger til kommunerne og finansieres som indtægtsdækket virksomhed.

Ydelsesbeskrivelser og Takstniveauer er udfærdiget i tæt samarbejde mellem Region Sjællands Socialafdeling og de sociale tilbud i Region Sjælland. Med dette materiale gøres det nemt for kommunerne at genkende regionens tilbud, og de systemer der ligger til grund for ydelsesbeskrivelserne og taksterne.

Region Sjælland ønsker med Ydelsesbeskrivelser og Takstniveauer at sikre større gennemsigtighed og en mere faglig dialog med kommunerne. Derfor anvendes 9 af de 11 temaer i VUM som udgangspunktet for borgerens behov for støtte[1]. De Fælles Faglige Begreber er i denne sammenhæng anvendt som grundlag for dialogen, hvor det gøres lettere at beskrive og vurdere borgerens funktionsevne og støttebehov – og dermed matche borgeren til det rette tilbud og den rette ydelse (takst).

I takstbeskrivelserne er der fokus på, hvad "en gennemsnitlig borger" på det pågældende takstniveau kan med en given støtte. Til dette gøres der brug af støttebehovsskaleringen i KL's funktionsevneguide. Ligeledes er der fokus på en sætningsstruktur, der beskriver hvad borgeren kan

med den givne støtte. På den måde bliver ydelserne, som tilbuddet leverer på takstniveauet tydeligere. Samtidig understøttes den recovery-orienterede tilgang, som VUM 2.0 er bygget op omkring.

Generelt om tilbud og målgruppe - Marjatta Voksencentre

Lovgrundlag	Marjatta er et skole- og behandlingshjem for udviklingshæmmede børn, unge og voksne, der blev grundlagt i 1953 på forældreinitiativ, og som er en selvejende institution baseret på Rudolf Steiners pædagogik og menneskesyn. Marjatta har driftsoverenskomst med Region Sjælland og har en omkostningsægte økonomi, der ikke genererer overskud. Marjatta er et helhedsorienteret tilbud og består af specialskole, STU, dag- og døgntilbud for børn og unge, fire voksencentre (døgntilbud), samt syv værksteder og aktivitetstilbud. Dette dokument omhandler Marjattas voksencentre, hvor der kun optages borgere over 18 år, som typisk har haft tilbud på Marjattas Skolehjem og/eller STU. Voksencentrenes pladser har følgende lovgrundlag: • Døgntilbud over 18 år efter servicelovens §107 /§108 • Individuelt vurderet socialpædagogisk støtte efter Servicelovens §85 • Aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens §104 (i visse tilfælde §103)
Adresse og beliggenhed **Marjattas fire voksencentre**	**Ristolahaven Marjatta** **Bækkeskovstræde 26 c** **4733 Tappernøje** Ristolahavens boenheder rummer 38 borgere: • Skovhuset (§85) • Blomsterhuset (§85) • Knasten (§85) • Kvisten (§85) • Fjordhuset (§85) • Pilehuset (§85) • Damgårdshus (§108) • Bøgehuset (§108) • Løvehuset (særtilbud)

Indretning og faciliteter	Voksencentrene på Marjatta tilbyder rolige og overskuelige miljøer, hvor borgerne kan færdes trygt ude og inde. Alle voksencentrene ligger naturskønt med haver, og rummer indendørs fællesarealer som køkken og stue. Desuden har alle lokationer store fælleshuse, hvor der afholdes fælles arrangementer og kulturelle aktiviteter, der understøtter fællesskabet i større eller mindre grupper. Borgerne har egne boliger med direkte adgang til fællesarealerne. To borgere deler nogle steder toilet/bad. Andre boliger har eget badeværelse og thekøkken. Enkelte boliger indeholder to rum. Der er mulighed for, at enkelte boliger kan skærmes fra fællesskabet, hvis der er behov. Med enkelte undtagelser er alle bo-enheder i et plan. Borgerne kan deltage i aktivitets- og beskæftigelsestilbud, som enten er placeret på voksencentrenes egne matrikler eller i forbindelse med Marjattas øvrige tilbud.

Kerneydelse og Værdigrundlag	På Marjatta tilbyder vi et helhedsorienteret pædagogisk tilbud, som er tilpasset den enkelte borgers behov, funktionsniveau og udviklingsmuligheder. Vores kerneydelse består i at skabe en meningsfuld og struktureret hverdag, hvor alle aspekter – fra de daglige rutiner til måltidsfællesskaber og samspil med andre – bidrager aktivt til borgerens trivsel og personlige udvikling. Vi betragter udvikling som integreret i hverdagen. Det er gennem den daglige praksis og relationelle tilgang, at vi arbejder målrettet med at styrke borgerens selvstændighed, sociale kompetencer og livskvalitet. Det pædagogiske arbejde tager afsæt i både struktur, forudsigelighed og respekt for den enkeltes integritet og individuelle udviklingspotentiale. Det betyder, at støtte og udvikling foregår i: - Dagens rytme og faste strukturer - Det fælles måltid og sociale samvær - Aktiviteter, der fremmer sanser, motorik og deltagelse - Tilstedeværelsen af kendt personale med høj faglighed og nærvær Borgerne mødes med anerkendelse, tydelighed og forventninger til deltagelse, så de – med den nødvendige støtte – oplever at i videst muligt omfang at kunne mestre deres liv i fællesskab med andre. Der kan være borgere med behov for skærmning eller mindre fællesskaber. Marjatta arbejder i det daglige pædagogiske arbejde ud fra et gennemarbejdet Værdi-, mål- og handlegrundlag. Læs det her: Værdi- mål og handlegrundlag. **Den sunde kerne** På Marjatta tager vi udgangspunkt i en grundlæggende overbevisning om, at alle mennesker – uanset funktionsnedsættelse – rummer en indre, sund kerne med potentiale for udvikling. Målet er at støtte det enkelte menneske i at opnå størst mulig selvstændighed og livsudfoldelse. Denne tilgang bygger på en dyb respekt for det enkelte individ, som kommer til udtryk både i måden, vi møder hinanden på, og i den måde, hverdagen tilrettelægges. Vi lægger vægt på at skabe en daglig rytme, der er balanceret, meningsfuld og i harmoni med naturens og årets cyklus. Vi arbejder ud fra sunde og menneskeligt bæredygtige principper, hvor nærvær, rytme og relationer er bærende elementer i det pædagogiske miljø.

Sociale og personlige kompetencer
At deltage i arbejdsfællesskaber er ikke kun en praktisk aktivitet – det er også en vigtig ramme for træning af sociale færdigheder. Det sker, når borgere samarbejder på tværs af værksteder om fælles opgaver og produkter, når vi holder møder på værkstedet, eller når vi løser daglige opgaver sammen, som f.eks. at brygge kaffe eller gøre rent. I pauser og mødefora får den enkelte mulighed for at dele sine arbejdsopgaver og erfaringer med andre, og vi lægger vægt på at anerkende og støtte borgernes initiativer, ønsker og idéer. På den måde bidrager arbejdet ikke kun til struktur og indhold i hverdagen, men også til udvikling af kommunikation, ansvarsfølelse og deltagelse i fællesskabet.

Kontakt til omverdenen
Salg af egne produkter fra vores værkstedsbutik, gårdbutik og gartneri skaber en naturlig og meningsfuld kontakt til omverdenen. Gennem disse aktiviteter opstår der løbende dialog og møder med besøgende, kunder og lokalsamfundet. For mange borgere er det en værdifuld oplevelse at deltage i salget af egne produkter, og det giver en oplevelse af stolthed, anerkendelse og meningsfuld samhørighed med samfundet omkring os. Vi afholder også arrangementer som "Åbent hus", hvor gæster får mulighed for at opleve det daglige arbejdsliv og få indsigt i det håndværk og engagement, der ligger bag produkterne. Derudover arrangeres årlige markeder.

Den kunstneriske proces
Vi lægger vægt på, at borgeren er aktivt deltagende i hele processen – både når nye færdigheder skal tilegnes, og når allerede kendte kompetencer skal vedligeholdes. I arbejdet anvender vi ikke kun verbal instruktion, men også stemning, rytme og tydelige bevægelser som forbilleder, da mange borgere profiterer bedst af visuelle og kropslige anvisninger. Der arbejdes med opmærksomhed på detaljen i alle gøremål. Det kan være i borddækningen, hvor lys, blomster og servietter er med til at skabe en smuk og sanselig ramme, eller i anretningen af maden på fade og placeringen af bestik. Æstetik og omhu ses som en del af den pædagogiske tilgang. Alle borgere inddrages i de daglige opgaver og processer – med udgangspunkt i egne evner og behov. Gennem deltagelse udvikles selvstændighed, ansvarlighed og en oplevelse af mening i det, man bidrager med.

God tid og let stemning
Selvom vi arbejder mod konkrete mål, lægger vi stor vægt på, at selve processen også får plads og betydning. Derfor tilrettelægges arbejdet med god tid, uden fokus på hastighed eller effektivitet. Vi ønsker, at alle aktiviteter foregår i en let og åben stemning, hvor både fantasi og humor har mulighed for at udfolde sig frit. Humoren fungerer som et

	værdifuldt pædagogisk redskab, der kan bryde fastlåste situationer op og give nye perspektiver på både små og store udfordringer. På den måde skabes plads til udvikling og fornyet forståelse.

Generelt om målgruppen	Marjattas målgruppe er bred og omfatter børn, unge og voksne med udviklingshæmning og betydelig og varig kognitiv funktionsnedsættelse. Borgerne i målgruppen har forskellige diagnoser og syndromer og dermed forskellige forudsætninger og støttebehov. Mange har en øget følsomhed over for forandringer og belastninger i hverdagen. Det betyder, at der er brug for en høj grad af forudsigelighed for at kunne trives, udvikle sig og deltage i sociale fællesskaber. Fælles for målgruppen er behovet for omsorg, pleje og pædagogisk støtte. Støtten tager afsæt i Marjattas værdigrundlag og opfattelsen af, at den indre kerne i personligheden altid er sund, selvom mulighederne for at udfolde sig kan være påvirket af funktionsnedsættelsen.
Faglige tilgange og metoder	På Marjatta mødes den udviklingshæmmede som et værdifuldt menneske med en unik personlighed og en sund indre kerne, der kan udfoldes og udvikles igennem undervisning, aktiv kunstnerisk deltagelse og et meningsfuldt arbejdsliv i fællesskab med andre. Idégrundlag og fundament for det daglige arbejde er Rudolf Steiners menneskesyn. **Den helsepædagogiske tilgang** udgår fra Rudolf Steiners almenpædagogik og specialpædagogik for børn og unge, og omfatter på Marjatta også videreudviklingen, socialterapien, der er målrettet voksne borgere. Klik her for at læse mere. Den helsepædagogiske tilgang på Marjatta omfatter: • Anerkendelse og værdsættelse • Relationer og jeg-støttende ledsagelse • Sociale fællesskaber og arbejdsfællesskaber • Kunstnerisk og kreativt samvær og processer • Forudsigelighed, overskuelighed og tryghed som basis for læring • Identitet, positivt selvbillede og personlige udviklingsmuligheder • Sundhedsfremmende livsførelse med sunde vaner, bevægelse og leg **Metoder:** **Iagttagelsesproces i forhold til det helsepædagogiske menneskebillede** Fokus på beskrivelse af konstitution og procesforskydninger i krop og sjæl, som udgangspunkt for tværfaglig forståelse og planlægning af pædagogiske indsatser. Klik her for at læse mere.

	Fordybelsesøvelser for at styrke pædagogisk refleksion Fokus på metodisk at øve, individuelt og i samarbejdsgrupper, hvordan en dybere forståelse af en borgers nuværende adfærd eller trivsel, kan være påvirket af faktorer der ikke umiddelbart kan kommunikeres af borgeren. Faktorer som kan overses, hvis ikke der arbejdes på intuitivt at forstå mere dybereliggende behov og ønsker hos borgeren og sætte ord på disse. Klik her for at læse mere. **Rytme og struktur i hverdagsmiljøet** Fokus på at skabe regelmæssighed og struktur i hverdagen så den bliver overskuelig, forudsigelig, rolig og tryg. Der arbejdes med døgnets, ugens, månedens og årets rytmer. Årsløbet fejres med traditioner og årstidsfester som hjælper den enkeltes orientering, men også åbner for oplevelser af sammenhængen med naturen omkring. En tydelig og regelmæssig døgnrytme giver ikke blot tryghed men virker også sundhedsfremmende, når dagens mange, fastlagte aktiviteter aftager til aften, og søvnen hjælpes på vej, af roligere aktiviteter og et minimum af medier og skærme. Klik her for at læse mere. **Kunstdeltagelse, kunsthåndværk og kunstterapier** Fokus på oplevelser af samvær og samskaben gennem fælles kunstprojekter, gennem fremstilling af kunsthåndværk i arbejdssammenhæng og for nogle gennem individuel- eller gruppebaseret kunstterapi. Klik her for at læse mere. **Low Arousal 2. (LA2)** Fokus på at forebygge trusler, vold og magtanvendelse. Samtidig fremmes trivslen ved at inddrage borger i videst muligt omfang som erfarings-ekspert i eget liv. LA2 har rødder i Low Arousal. LA2U-materialet er understøttet visuelt. Klik her for at læse mere. **Jeg-støtte & jeg-støttende samtaler** Samtalemetode, hvor en person støttes i at sætte ord, kropssprog og stemning på sine følelser og reflekterer over fordele, ulemper og konsekvenser ved personens muligheder og ønsker for fremtiden. Klik her for at læse mere. **Tegn-til-Tale, billedstøtte m.m.**

	Kommunikation støttes via særlige håndtegn, som ledsager sproget hos borgere, der har sprogvanskeligheder, og som tydeliggør det sagte fra medarbejdere for de borgere, som har brug for en visuel støtte. Dertil anvendelse af piktogrammer o.l., hvor borgeren har brug for dette.
Generelt om sundhedsydelser	Marjatta arbejder sundhedsfremmende, forebyggende og rehabiliterende i tråd med intentionerne i Sundhedsloven §§119 og 138 - selv om det juridiske ansvar ligger hos kommunerne. Derved oplever borgerne sammenhæng i sundheds- og socialindsatserne. Den faglige tilgang til sundhed og forebyggelse på Marjatta, er: • Sundhedsfaglig screening ud fra de 12 sundhedsfaglige problemområder (FSIII) • Opfølgning, forebyggelse og handling følges tæt i delmål med tydelig handlingsanvisning • Daglige observationer ift. sundhedsfaglige udfordringer/problemstillinger, herunder ernæringsproblemer, selvskade, oversete skavanker, tænder, udfordringer ift. seksualitet og evt. bivirkninger fra medicin • Løbende tilpasning af delmål, så de tager udgangspunkt i den unges udvikling, behov, perspektiv og livssituation • Sundhedstjek hos læge • Tæt samarbejde og sparring med praktiserende læge, herunder deltagelse ved lægebesøg, undersøgelser, blodprøvetagning, vaccinationer og samtaler • Tæt samarbejde med Regionens Hygiejnesygeplejerske ved behov Alt personale deltager i Regionens Sundhedskursus og alle medicinansvarlige gennemgår Regionens Kursus for medicinansvarlige. For at sikre kvaliteten af de sundhedsfaglige opgaver og Patientsikkerhed generelt: • Der arbejdes systematisk med sundhedsfaglig dokumentation og opfølgning, med fokus på at skabe sammenhæng mellem sundhed, pædagogik og læring. • Der afholdes sundhedsfaglige medicinmøder fem gange årligt med medicinansvarlige i alle grupper. • Der udføres audit flere gange årligt. • Der arbejdes ud fra regionale retningslinjer og instrukser samt lokale vejledninger. • Der opfølges i alle grupper hver måned, samt gennemgås UTH og arbejdsgangsanalyser

	• Sundhedsfaglig konsulent deltager i møder med det "Sundhedsfaglige Netværk" i Regionen, herunder kvalitetsforbedringer
Samarbejde med pårørende	Marjatta lægger stor vægt på et åbent, respektfuldt og tillidsfuldt samarbejde med borgerens pårørende, der ofte besidder værdifuld viden om borgerens liv, historie og behov, som kan bidrage til en helhedsorienteret indsats og skabe sammenhæng i borgerens hverdag. Samarbejdet med pårørende og evt. værge tilrettelægges indenfor på forhånd aftalte rammer med udgangspunkt i borgerens behov og ønsker, samtykke og gældende lovgivning, og dialogen sker løbende gennem kontakt, møder og deltagelse i relevante arrangementer, når det understøtter borgerens trivsel og udvikling. Målet er at skabe et fælles fundament, hvor borger, pårørende, værger og medarbejdere samarbejder om at sikre de bedst mulige rammer for et meningsfuldt liv.
Samarbejde med myndighed	Marjatta lægger stor vægt på det gode og tætte samarbejde med de anbringende myndigheder. Støtten til borgeren planlægges ud fra individuelle indsatsmål med fokus på at udvikle og vedligeholde evner og muligheder for et meningsfuldt liv, hvor ansvar og aktiviteter tilpasses den enkeltes formåen. Kerneydelsen bygger på de fællesfaglige begreber og temaerne fra Voksenudredningsmetoden (VUM), som har betydning for borgerens livskvalitet: • Praktiske opgaver i hjemmet • Egenomsorg • Socialt liv • Sundhed • Kommunikation • Mobilitet • Samfundsliv Samarbejdet med myndighederne omfatter: • Udarbejdelse af statusudtalelse årligt eller efter behov, til handlekommunen, som dokumenterer borgerens trivsel og udvikling. Ved større livsforandringer laves ny statusudtalelse eller tilføjelse. • Afholdelse af statusmøder efter behov og gerne i forbindelse med den årlige statusudtalelse • Løbende vurdering af borgerens tilstand for at sikre, at tilbuddene fortsat matcher behovene og eventuelt justere indsatsen

Takststruktur	Takststrukturen er differentieret og opdelt i takstniveauer for §108-tilbuddene, der afspejler målgruppens differentierede behov. Derudover kan aftales tillægsydelser, hvis en takstgrupppe ikke matcher borgernes behov. Denne opdeling sikrer, at støtten tilpasses borgernes individuelle behov og den indsats, der er behov for. Indplacering på et takstniveau er altid en konkret og individuel vurdering af det samlede behov for ressourcer til at varetage den pædagogiske opgave og øvrige omstændigheder omkring borgeren. Indplaceringen sker på baggrund af forhandling og samarbejde mellem tilbud og myndighed. De nedenfor beskrevne støttebehov dækker det gennemsnitlige støttebehov med udgangspunkt i borgeren og borgerens hverdag i relationelle fællesskaber. Takstniveauet for voksencenter Ristolahaven dækker følgende: Let til moderat støtte.